

Vážený rodiče,

ráda bych s Vámi sdílela svůj pohled na současnou situaci týkající se školství.

Jistě jste v médiích poslední dobou zaregistrovali, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy chystá mnohé změny, z mého pohledu jsou bohužel pro školství vesměs negativní. A byla bych ráda, abyste měli dostatek informací také ze školy, kterou navštěvují Vaše děti, abyste si mohli udělat vlastní názor na základě širšího spektra informací.

Velmi diskutovanými jsou platy učitelů, ale to je bod, který nás, věřte, trápí méně (ačkoli si myslím, že bez toho, aniž by učitelé byli adekvátně odměňováni, není možné zvyšovat kvalitu školství, problematičtější je i současné snižování FKSP), proto ho nechám bez dalšího komentáře. Mnohem závažnější jsou ale podle mého názoru jiné body.

„Vylepšením“, které nás čeká a je z mého pohledu velkým hřebíčkem do rakve našeho školství, je snížení rozpočtu na počet odučených hodin. Před několika lety ministerstvo provedlo reformu financování přes tzv. PHmax, pro školy našeho typu je přívětivější. Umožňuje nám například učit v tandemu, půlit některé vyučovací hodiny jazyků či dělit hodně početnou třídu prvňáčků a druháků na hodinu týdně v českém jazyce, aby se dětem dostalo individuálního přístupu. Po tom přece volá současná doba a i my to vidíme jako smysluplné. K poslednímu prosinci však mají být tyto možnosti zastaveny, když zažádám o grant, budeme moci doučit tímto způsobem do konce školního roku. Potom je s půlením konec. Že se výrazně zhorší kvalita výuky, je jasné. Ale ušetří se!

Je také v plánu snížit platy nepedagogických pracovníků, tedy uklízeček, kuchařek a školníků. Abyste měli představu – ve škole jsme všichni placeni podle tabulek nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Paní uklízečka je podle katalogu prací zařazena ve druhé platové třídě (18 000,-Kč) hrubého, pomocnice ve školní jídelně ve třetí platové třídě (20 000,-Kč hrubého), kuchařky v páté platové třídě (23 000,-Kč hrubého). A z toho chtějí při dnešních cenách a inflaci ještě ubírat??? Kdo bude moci tuto práci dělat, když má zaplatit energie, nájem či hypotéku a chce uživit rodinu? Podobně je to s výdělkem školníka, který musí zvládat práce všeho druhu. Opravy od firem by školu vyšly mnohem draž. Copak by škola mohla fungovat bez těchto lidí?

Rozpočet se ve školství snižuje již několikátým rokem, například na pomůcky a školení máme v současnosti asi polovinu toho, co jsme dostávali před dvěma lety. A to ještě nevíme, co přijde s platností od roku 2024, více to jistě nebude!

Co dál plánuje ministerstvo? Snížit počet asistentů pedagoga. Když paní ministryně Valachová zaváděla inkluzi, byli učitelé a ředitelé proti a uváděli řadu pádných argumentů. Ministerstvo uklidňovalo školy zřízením řady podpůrných opatření, například pozic asistentů pedagoga či intervencí (rozumějte individuální doučování žáků). Na všechna podpůrná opatření slibovalo každé škole nárok na finance. Doslova za pochodu jsme nacházeli cestu, jak se se situací co nejlépe popasovat, přibylo mnoho úředničiny spojené s vykazováním zmiňovaných podpůrných opatření. Postupně jsme se sžívali s asistenty a oni přicházeli na to, jak být dětem a učitelům co nejvíce užitečnými. Nyní jsme ve stádiu, kdy jsou pro nás i žáky opravdu velkou oporou... Mohlo by se zdát, že se situaci podařilo zvládnout. Pro vládu však bylo překvapením, že toto řešení stojí mnoho peněz a potřebovala ušetřit. Proto se neustále snižují úvazky asistentek pedagoga. A nyní jsme v situaci, kdy se má výrazně snížit i počet asistentů, jeden má mít na starost až 6 žáků z různých ročníků. Umíte si představit, jak může taková péče v praxi vypadat? Rodiče, jejichž dítě péči asistenta potřebuje a využívá, jistě

vidí, že to nemůže být funkční model. Se situací se budou vypořádávat učitelé – čas, který věnují těmto žákům jim přitom bude logicky i při nejlepší snaze chybět na práci s ostatními žáky.

Když se podívám na to, jakou práci nyní ministerstvo školství (popř. jeho podřízené instituce) odvádí, ani tady nenacházím nic pozitivního. Reformu rámcových vzdělávacích programů, která měla platit od roku 2024 a na niž čekáme jako na smilování, abychom konečně mohli vypustit z výuky věci, které děti nikdy v životě nevyužijí, a místo toho se věnovat tomu, co potřebovat budou, ministerstvo odsunulo na roky následující, protože ji nemají připravenou.

Již dlouhou dobu je po školách požadováno, aby hodnotily žáky formativně, tedy aby vyhodnocovaly posun každého žáka. Chtěli bychom takovým způsobem pracovat a vydat i tomu odpovídající vysvědčení, které už bylo úspěšně pilotováno, zjistíme, že ministerstvo nemá a ani příští rok nebude mít připravenou legislativu. To jsou klacky pod nohy, které brání školám učit moderněji.

Rozumím tomu, že neprožíváme ekonomicky ani společensky jednoduché roky. Cesta ven z krize by ale podle mého názoru měla směřovat přes kvalitní školství. Toho nedocílíme cestou všemožných často nekonceptních škrtů. Přiznám se, že je mi z toho úzko, léta budu školu, která se snaží dát žákům maximum, co nejlépe je připravit a tohle jsou kroky, které kvalitu jednoznačně výrazně zhorší. Nebojím se říci, že mám pocit, že školství není pro vládu prioritou, jak hlásala před volbami. V porovnání s ostatními státy se tak bude úroveň vzdělanosti u nás více a více propadat.

Přemýšlím, jak tuto destrukci zastavit, dokud je čas, co můžeme ze své pozice udělat.

Na 27. listopad avizovaly školské odbory možnou stávkou. Nikdy jsem nebyla zastáncem této cesty, ale tentokrát mne nenapadá, jak jinak dát vládě jasně najevo, že tudy cesta nevede.

Vážení rodiče, vím, že bychom vám případně zavřenou školou zkomplikovali situaci, ale věřím, že nyní už chápete, proč to musíme udělat. Nebudeme se prát za sebe, budeme bojovat za možnost kvalitního vzdělání pro vaše děti. Vždyť děti jsou budoucnost nás všech. Děkuji vám za pochopení.

Mgr. Zdenka Filipová, ředitelka školy

(dopis částečně využívá textu i jiných autorů)